ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1959

Vyhlásené: 31.12.1959 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

82

Vyhláška Ústrednej rady odborov

z 28. decembra 1959,

ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o platenej dovolenke na zotavenie

Ústredná rada odborov ustanovuje v dohode so zúčastnenými ústrednými úradmi podľa § 18 ods. 1 zákona č. 81/1959 Zb. o platenej dovolenke na zotavenie (ďalej len „zákon“):

§ 1
Výkon práce

(1) Ako výkon práce sa posudzuje aj doba

a) keď zamestnanec nepracuje pre prekážky v práci z dôvodu všeobecného záujmu s výnimkou vojenskej činnej služby;

b) platenej dovolenky na zotavenie;

c) keď zamestnanec nepracuje pre prekážky v práci na strane zamestnávateľa;

d) keď si zamestnanec vyberá náhradné voľno za nadčasovú prácu;

e) keď zamestnanec nepracuje preto, že je sviatok, za ktorý mu prislúcha náhrada ušlého zárobku;

f) účasti na internátnom školení odbornom alebo usporadúvanom zložkami Národného frontu;

g) pracovného voľna poskytnutého podľa osobitných predpisov zamestnancom, ktorí študujú pri zamestnaní.

(2) Zamestnanec, ktorého pravidelná pracovná doba je rozvrhnutá inak než na všetky pracovné dni v kalendárnom týždni, sa posudzuje tak, ako keby v kalendárnom týždni odpracoval šesť pracovných dní, ak v ňom pracoval po dobu, ktorá naňho podľa rozvrhu pracovnej doby pripadá.

(3) Ak ide o úplne uvoľneného funkcionára národného výboru alebo niektorej spoločenskej organizácie, poskytne mu platenú dovolenku na zotavenie (jej pomernú časť) národný výbor alebo spoločenská organizácia, pre ktorú je uvoľnený funkcionár činný. Ak si nevyčerpal dovolenku (jej pomernú časť) pred skončením funkčného obdobia, poskytne mu ju zamestnávateľ.

§ 2
Započet štúdia

Ak skončil zamestnanec úspešne štúdium, započítava sa mu do nepretržitého zamestnania u toho istého zamestnávateľa doba štúdia po 18. roku jeho veku, najviacej však doba určená na riadne ukončenie príslušného druhu štúdia. Ak študoval zamestnanec pri zamestnaní, započítava sa mu pre predĺženie dovolenky doba, po ktorú bol v priebehu štúdia zamestnaný, pokiaľ sa mu

táto doba už riadne nezapočítala ako doba zamestnania, a ďalej doba, keď nebol zamestnaný preto, že sa pripravoval na predpísané skúšky.

Zvýhodnené zmeny zamestnania

§ 3

(1) Za zmenu zamestnania z dôvodu všeobecného záujmu alebo z iných vážnych dôvodov sa považuje, ak zamestnanec po 1. januári 1960

a) bol uvoľnený a prešiel do zamestnania, ktoré je dôležitejšie pre splnenie úloh štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva;

b) bol preložený alebo prestúpil do iného zamestnania podľa rozhodnutí orgánov na to kompetentných alebo podľa predchádzajúcej dohody zúčastnených podnikov;

c) prešiel do zamestnania získaného na základe verejného konkurzu;

d) vstúpil do zamestnania potom, keď riadne splnil pracovnú zmluvu uzavretú na určitú dobu alebo na určitú prácu, alebo keď došlo k rozviazaniu pracovného pomeru v priebehu skúšobnej doby alebo jej uplynutím;

e) vstúpil do zamestnania, v ktorom sa podstatne lepšie než v doterajšom uplatní jeho odborná kvalifikácia;

f) zmenil zamestnanie z toho dôvodu, že podnik (závod), v ktorom bol zamestnaný, bol zrušený, reorganizovaný alebo premiestený, prípadne ak sa pracovný pomer zamestnanca bez jeho zavinenia rozviazal, pretože sa stal postrádateľným alebo preto, že mu zamestnávateľ nemohol trvale zabezpečiť prácu zodpovedajúcu jeho kvalifikačnej triede;

g) zmenil zamestnanie z toho dôvodu, že podnik, v ktorom bol doteraz zamestnaný, porušil podstatné záväzky plynúce voči zamestnancovi z jeho pracovného pomeru;

h) zmenil zamestnanie zo závažných zdravotných dôvodov na odporúčanie lekárskej poradnej komisie alebo posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia alebo ak zmenila tehotná zamestnankyňa zamestnanie v záujme svojho zdravia alebo zamestnaná matka v záujme starostlivosti o svoje dieťa vo veku do 8 rokov;

i) zmenil zamestnanie zo závažných rodinných dôvodov (napr. nasledoval druhého manžela do miesta jeho zamestnania alebo bydliska).

(2) V prípadoch uvedených v odseku 1 sa doba predchádzajúceho zamestnania započíta, ak zamestnanec nastúpil nové zamestnanie bez zbytočného prieťahu po skončení predchádzajúceho zamestnania.

(3) Či ide o zvýhodnenú zmenu zamestnania určí zamestnávateľ, ktorý zamestnanca prijíma, v dohode so závodným výborom základnej organizácie Revolučného odborového hnutia na základe dokladov predložených zamestnancom; ak nie sú tieto doklady dostačujúce, vyžiada si zamestnávateľ od predchádzajúceho zamestnávateľa doplňujúce doklady.

(4) Ak vznikne pri zmene zamestnania pochybnosť, či ide o zamestnanie dôležitejšie pre splnenie úloh štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva, rozhodne výkonný orgán okresného národného výboru príslušného podľa miesta nového zamestnania v dohode s príslušnou okresnou odborovou radou.

§ 4

(1) Požívateľovi čiastočného invalidného dôchodku alebo čiastočného invalidného dôchodku pri pracovnom úraze, ktorý po priznaní tohto dôchodku vstúpi bez zbytočného prieťahu do

zamestnania, sa v tomto zamestnaní započíta do doby nepretržitého zamestnania u toho istého zamestnávateľa doba, ktorá mu bola alebo mala byť podľa platných predpisov započítaná u posledného zamestnávateľa pred priznaním dôchodku. Toto ustanovenie platí obdobne pre požívateľa invalidného dôchodku alebo invalidného dôchodku pri pracovnom úraze, ktorému sa tento dôchodok odňal, prípadne zmenil na čiastočný invalidný dôchodok. V kalendárnom roku, v ktorom požívateľ niektorého z uvedených dôchodkov vstúpi po prvý raz do zamestnania, náleží mu pomerná časť dovolenky.

(2) Požívateľovi dôchodku starobného, invalidného alebo invalidného dôchodku pri pracovnom úraze, ktorý po priznaní tohto dôchodku po prvý raz vstúpi do zamestnania, vznikne nárok na dovolenku po splnení podmienok v § 1 ods. 1 zákona. Do doby nepretržitého zamestnania u toho istého zamestnávateľa sa mu pre predĺženie dovolenky započíta doba, ktorá mu bola alebo mala byť podľa platných predpisov započítaná u posledného zamestnávateľa pred priznaním dôchodku, a to bez ohľadu na to, kedy po priznaní dôchodku vstúpil po prvý raz do zamestnania.

(3) Ustanovenie odseku 2 druhá veta platí obdobne pre zamestnankyňu, ktorej pracovný pomer sa skončil v čase tehotnosti alebo preto, že sa starala o svoje dieťa, ak vstúpila bez zbytočného prieťahu do zamestnania potom, keď odpadla potreba starostlivosti o dieťa, najneskoršie po dosiahnutí 8 rokov dieťaťa, ako aj pre ženu, u ktorej ide o prvý vstup do pracovného pomeru z domácnosti po 1. januári 1960.

(4) Zamestnancovi, ktorý po úspešnom skončení štúdia na výberovej alebo vysokej škole vstúpil bez zbytočného prieťahu do pracovného pomeru, sa do doby nepretržitého zamestnania u toho istého zamestnávateľa pre predĺženie dovolenky započíta doba, ktorá mu bola alebo mala byť podľa platných predpisov započítaná u posledného zamestnávateľa pred začiatkom štúdia.

§ 5

Ak zmení zamestnanec po 1. januári 1960 zamestnanie a ak nejde o zvýhodnenú zmenu zamestnania (§ 3), počíta sa doba nepretržitého zamestnania u toho istého zamestnávateľa vždy až odo dňa vstupu do nového zamestnania.

§ 6
Odstraňovanie tvrdostí

Okresný výbor odborového zväzu a ak nie je v okrese ustavený, okresná odborová rada, môže v odôvodnených prípadoch po vyjadrení závodného výboru základnej organizácie Revolučného odborového hnutia odstraňovať tvrdosti, ktoré by vznikli pri počítaní nepretržitého zamestnania u toho istého zamestnávateľa (§ 2 ods. 2 a 3 zákona).

§ 7
Určenie pomernej časti dovolenky

(1) Pomerná časť dovolenky sa určí tak, že sa poskytne za každý kalendárny mesiac trvania pracovného pomeru v kalendárnom roku jedna dvanástina dovolenky.

(2) Pri zmene zamestnania podľa § 3 ods. 1, ku ktorej dôjde v priebehu kalendárneho mesiaca, poskytne zamestnancovi pomernú časť dovolenky za celý mesiac ten zamestnávateľ, u ktorého trval pracovný pomer v tomto mesiaci dlhšie než polovicu mesiaca, a pri zmene uprostred mesiaca doterajší zamestnávateľ.

§ 8
Krátenie dovolenky

(1) Zamestnancovi, ktorý zameškal prácu pre výkon trestu odňatia slobody, sa kráti dovolenka za každých 25 takto zameškaných pracovných dní o jednu dvanástinu. Ak si zamestnanec dovolenku už vyčerpal, alebo ak mu nevznikol na ňu nárok, je povinný zamestnávateľ skrátiť mu rovnakým spôsobom dovolenku v nasledujúcom kalendárnom roku. Ak nemôže zamestnávateľ previesť krátenie dovolenky na nasledujúci kalendárny rok preto, že došlo ku skončeniu pracovného pomeru, je povinný požadovať od zamestnanca za každých 25 pracovných dní, ktoré zamestnanec zameškal pre výkon trestu odňatia slobody, náhradu mzdy pripadajúcej na jednu dvanástinu zamestnancovej dovolenky. Zamestnávateľ je oprávnený zraziť si príslušnú sumu z výplaty zamestnancovej mzdy.

(2) Výkon nápravného opatrenia nie je dôvodom na krátenie dovolenky.

§ 9
Dovolenka vo vedľajšom zamestnaní

Dovolenka vo vedľajšom zamestnaní sa posudzuje vždy samostatne a sa má podľa možnosti poskytnúť zároveň s dovolenkou v hlavnom zamestnaní.

§ 10
Hromadná závodná dovolenka

(1) Zamestnávateľ môže so súhlasom závodného výboru základnej organizácie Revolučného odborového hnutia nariadiť hromadnú závodnú dovolenku, ak je nutná z prevádzkových dôvodov a zlučiteľná so všeobecným záujmom, najmä ak sa tým neohrozí ani nesťaží rovnomerné plnenie štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva. Hromadná závodná dovolenka nesmie trvať dlhšie než dva kalendárne týždne. Pri umeleckých súboroch z povolania môže hromadná závodná dovolenka trvať štyri kalendárne týždne.

(2) Ak nariadi zamestnávateľ hromadnú závodnú dovolenku, je povinný zabezpečiť zamestnancovi, ktorému v tejto dobe neprislúcha nárok na dovolenku alebo ktorému prislúcha nárok na dovolenku kratšiu, než je hromadná závodná dovolenka, náhradnú prácu primeranú jeho kvalifikácii. V tomto prípade má zamestnanec po celú dobu trvania hromadnej závodnej dovolenky nárok na náhradu mzdy podľa § 11 zákona, pokiaľ nedosiahol na náhradnej práci vyšší zárobok. Ak nadobudne tento zamestnanec dodatočne v kalendárnom roku nárok na dovolenku alebo nárok na dlhšiu dovolenku, započíta sa mu do nej doba hromadnej závodnej dovolenky, po ktorú sa mu poskytla náhrada mzdy, hoci nepracoval.

Výpočet náhrady mzdy po dobu dovolenky

§ 11

(1) U zamestnanca pracujúceho v úkolovej mzde, v prostej časovej mzde, v časovej mzde s prémiou alebo s výkonnostným, prípadne osobným príplatkom, sa s ohľadom na premenlivú povahu jeho mzdy berie za základ výpočtu náhrady mzdy po dobu dovolenky priemerný týždenný zárobok zistený zo zárobku vyplateného za posledných dvanásť ukončených kalendárnych mesiacov pred nástupom dovolenky (ďalej len „rozhodná doba“). Ak netrval pracovný pomer zamestnanca v deň nástupu dovolenky u toho istého zamestnávateľa celú rozhodnú dobu, vypočíta sa náhrada mzdy po dobu dovolenky zo zárobku vyplateného v dobe odo dňa vzniku pracovného pomeru do konca kalendárneho mesiaca predchádzajúceho mesiacu, v ktorom zamestnanec dovolenku nastúpil.

(2) Technickému a administratívnemu zamestnancovi, ako aj vedeckému alebo výskumnému pracovníkovi, ktorému sa priznávajú prémie za splnenie prémiových ukazovateľov podľa prémiového poriadku, prislúcha po dobu dovolenky len základný plat a prípadná odmena za nadčasovú prácu zistená z priemeru týchto odmien vyplatených v rozhodnej dobe. Ak pripadnú na obdobie, v ktorom je tento zamestnanec na dovolenke, prémie, nemožno ich krátiť o pomernú časť zodpovedajúcu dobe dovolenky. To isté platí aj pre iných zamestnancov, ktorých odmeňovanie a prémiovanie je upravené obdobne.

(3) Ak v rozhodnej dobe došlo k trvalej zmene základnej mzdy zamestnanca, vypočítava sa u neho náhrada mzdy po dobu dovolenky len zo zárobku vyplateného v dobe odo dňa tejto zmeny do konca kalendárneho mesiaca predchádzajúceho mesiacu, v ktorom zamestnanec dovolenku nastúpil. Ak nastupuje dovolenku v mesiaci, v ktorom došlo k trvalej zmene základnej mzdy, vypočíta sa náhrada mzdy po dobu dovolenky len zo zárobku docieleného odo dňa zmeny základnej mzdy do dňa nástupu dovolenky. Ak nastupuje zamestnanec dovolenku prvého dňa mesiaca, v ktorom došlo k trvalej zmene základnej mzdy, berie sa základ výpočtu náhrady mzdy po dobu dovolenky priemerný zárobok, ktorý dosahujú rovnako kvalifikovaní zamestnanci konajúci tie isté práce, prípadne práce rovnakého druhu na tom istom, prípadne obdobnom pracovisku.

(4) Pri výpočte náhrady mzdy po dobu dovolenky sa neprihliada k jednorazovým odmenám ani k odmenám za splnenie obzvlášť dôležitých úloh a za vynikajúce pracovné výsledky.

(5) U zamestnanca, ktorý časť rozhodnej doby nepracoval preto, že bol na dovolenke alebo pre dôležité prekážky v práci, sa pri výpočte náhrady mzdy po dobu dovolenky neprihliada k dobe, v ktorej z uvedených dôvodov nepracoval, ani k náhradám mzdy, ktoré sa mu za túto dobu vyplácali.

§ 12

Výška peňažnej náhrady za naturálne požitky sa určí rovnakým spôsobom ako na účely dane zo mzdy.

§ 13

U zamestnanca uvedeného v § 11 ods. 1 a 2, ktorý si vyberá dovolenku výnimočne po častiach, sa vypočítava pri nástupe ďalšej časti dovolenky náhrada mzdy znovu len vtedy, ak od vybrania predchádzajúcej časti dovolenky došlo u neho k zmene základnej mzdy. Inak mu náleží náhrada mzdy určená podľa výpočtu vykonaného pre predchádzajúcu časť dovolenky.

§ 14
Náhrada mzdy za nevyčerpanú dovolenku

(1) Náhrada za dovolenku alebo jej časť, ktorú zamestnanec nemohol vyčerpať z naliehavých prevádzkových dôvodov, sa rovná náhrade mzdy zodpovedajúcej dĺžke nevybranej dovolenky alebo jej nevybranej časti.

(2) Náhrada za nevyčerpanú dovolenku alebo jej časť v ostatných prípadoch uvedených v § 13 ods. 2 a 3 zákona sa rovná náhrade mzdy zodpovedajúcej dĺžke nevybranej dovolenky alebo jej nevybranej časti, okrem odmeny za nadčasovú prácu.

§ 15
Pojem učiteľa a vychovávateľa

(1) Učiteľmi v zmysle zákona sú učitelia, riaditelia a ich zástupcovia na všetkých druhoch škôl a učitelia na odborných učilištiach, ako aj stáli vedúci skupín pionierskej organizácie Československého zväzu mládeže na školách.

(2) Vychovávateľmi v zmysle zákona sú výchovní pracovníci na všetkých druhoch mimoškolských výchovných zariadení.

§ 16
Sezónni a kampaňoví zamestnanci

(1) Zamestnancovi prijatému na práce sezónne a kampaňové prislúcha pri skončení pracovného pomeru namiesto dovolenky za každých 25 dní konanej práce náhrada mzdy vo výške jednej dvanástiny požitkov, ktoré by mu prislúchali po dobu dovolenky určenej podľa § 2 zákona, keby u neho sa splnili podmienky pre vznik nároku na dovolenku (§ 1 zákona).

(2) U sezónnych a kampaňových zamestnancov sa do doby nepretržitého zamestnania u toho istého zamestnávateľa (§ 2 zákona) započíta aj doba posledného zamestnania na sezónnych (kampaňových) prácach, prípadne doby v nej započítané, ak sezónny zamestnanec vstúpil opätovne najneskoršie do 12 mesiacov do obdobného zamestnania na sezónnych (kampaňových) prácach. Doba predchádzajúceho zamestnania na sezónnych (kampaňových) prácach sa mu však nezapočíta, ak uplynulo od jej konca do opätovného vstupu do obdobného zamestnania už viacej než 12 mesiacov, alebo ak predchádzajúce zamestnanie zamestnávateľ zrušil z dôležitých dôvodov zavinených sezónnym zamestnancom alebo ak ho opustil zamestnanec pred uplynutím dohovorenej doby bez dohody so zamestnávateľom.

§ 17
Domácki robotníci

Domáckym robotníkom prislúcha platená dovolenka na zotavenie v rovnakom rozsahu a za rovnakých podmienok ako ostatným zamestnancom. Pri výpočte náhrady mzdy po dobu dovolenky sa neprihliada na príplatky za hotové výdavky (tzv. režijná prirážka).

Záverečné ustanovenia

§ 18

Pokiaľ nie je ustavený okresný výbor odborového zväzu, prípadne okresná odborová rada, vykonáva pôsobnosť, ktorá týmto orgánom prislúcha podľa § 6, krajský výbor odborového zväzu, prípadne krajská odborová rada.

§ 19

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1960.

Predseda:

Zupka v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.